

Vježba 2: Skriptni jezici na Internetu

Matija Čopić, Sara Dizdarević 3.B

1. Skriptni jezici omogućuju pisanje skripti koje izvršavaju određeni zadatak. Oni su podkategorija programskih jezika i također koriste naredbe, primarno za određeno upravljanje drugim programima odnosno za povezivanje jednog jezika sa drugima.
2. Neki od najčešće korištenih skriptnih jezika su JavaScript, VBScript, PHP, Perl, Python, Ruby, ASP i Tcl.
3. Markup jezici koriste se kako bi pripremili oblik podataka, izgled ili dizajn web stranice. Oni su prezentacijski i ne uključuju logiku ili algoritam.
4. Primjeri su HTML, CSS, XML i drugi. Npr. HTML omogućuje samo izgled u web pregledniku objašnjavajući strukturu, odnosno oblikovanje podataka određene stranice (izgled, zaglavlja, naslov, tablice i dr.).

IZVOĐENJE VJEŽBE

1. Skriptni jezici

A. (<https://www.geeksforgeeks.org/difference-between-server-side-scripting-and-client-side-scripting/>)

Strana klijenta	Strana poslužitelja
Izvorni kod je vidljiv korisniku.	Izvorni kod nije vidljiv korisniku, zato što njegov izlaz poslužiteljske strane je HTML stranica.
Njegova glavna funkcija je pružiti traženi izlaz krajnjem korisniku.	Njegova primarna funkcija je manipulirati i omogućiti pristup dotičnoj bazi podataka prema zahtjevu.
Obično ovisi o pregledniku i njegovoj verziji.	Može se koristiti bilo koja tehnologija na strani poslužitelja, ali ne ovisi o klijentu.
Pokreće se na računalu korisnika.	Radi na web poslužitelju.

B.

Naziv	Definicija/opis	Kratki primjer koda
Bash	Bash (Bourne Again Shell) ili rijeđe korišteno GNU Bash je Unix Shell i skriptni jezik koji je zamijenio Bornov ShellSh (Bourne Shell)	<pre>#!/bin/bash -x</pre>
JavaScript	JavaScript je skriptni programski jezik, koji se izvršava u web pregledniku na strani korisnika.	<pre>document.getElementById("demo").innerHTML = "Hello JavaScript";</pre>
Ruby	Ruby je dinamički, objektno orijentirani programski jezik koji kombinira sintaksu inspiriranu Perlom s nekim osobinama Smalltalka.	<pre>print "Hello, World!\n"</pre>
Python	Python je programski jezik opće namjene, interpretiran i visoke razine kojeg je stvorio Guido van Rossum 1990. godine.	<pre># This program prints Hello, world! print("Hello, world!")</pre>
Perl	Perl je programski jezik opće namjene.	<pre>print "Hello, world!\n"; print qq=Did you say "Hello?"\n=;</pre>
PHP	PHP je programski jezik koji se orijentira po C i Perl sintaksi, namijenjen prvenstveno programiranju dinamičnih web stranica.	<pre><?php echo "Hello, world!"; ?></pre>
VBScript	VBScript ("Microsoft Visual Basic Scripting Edition") je aktivni skriptni jezik koji je razvio Microsoft po uzoru na Visual Basic	<pre>Dim ime ime = InputBox("Unesite svoje ime:") MsgBox "Dobrodošli, " & ime & "!"</pre>

C. (https://www.geeksforgeeks.org/data-structures/?ref=shm_outind)

Jednostavno mijenjanje koda, funkcionalnost, interakcija između korisnika i jezika, lako za naučiti

D. Video igrice, sistemska administracija, multimedija, web programiranje

E. Node.js je okvir za pisanje mrežnih aplikacija pomoću JavaScript jezika. Koristi se za aplikacije u stvarnom vremenu.

F. V8 je Googleov JavaScript i WebAssembly Engine otvorenog koda visokih performansi, napisan u C++. Koristi se u Chromeu i Node.js-u.

G. JavaScript, PHP, Python, Ruby, Groovy.

2. Markup jezici

A. Danas markup označuje skup oznaka dodijeljenih elementima teksta koji ukazuje na njihov odnos s ostatkom teksta ili diktiraju kako ih treba prikazati.

B. (https://hr.wikipedia.org/wiki/Ozna%C4%8Diteljski_jezik)

Markup jezik je programski jezik za označavanje podataka, to je jezik koji bilježi tekst kako bi računalo moglo manipulirati tim tekstom. Koriste se označavanje ili oblikovanje teksta kako bi se definirala struktura i stil dokumenta.

C.

Naziv jezika	Opis	Primjer koda
SGML (Standard Generalized Markup Language)	Jezik za definiranje markup jezika.	<pre><NAME TYPE="user"> Geeks for Geeks </NAME></pre>
HTML (Hyper Text Markup Language)	Markup jezik za kreiranje web stranica. Opisuje strukturu web stranice.	<pre><!DOCTYPE html> <html> <head> <title>Hello, World!</title> </head> <body> <p>Hello,World!</p> </body> </html></pre>
XML (Extensible Markup Language)	Markup jezik za strukturiranje podataka te njihovu pohranu i transport.	<pre><?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?> <text> <para>hello world</para> </text></pre>

D. Hypertext je tekst koji u sebi ima pohranjen URL i kada se stisne na taj tekst otvori se taj URL koji smo mu pohranili. Hypertext u web programiranju možemo objasniti na sljedeći način: poveznice koje međusobno povezuju web stranice, bilo unutar jedne web stranice ili između web stranica.

E. (https://en.wikipedia.org/wiki/Document_Object_Model)

Objektni model dokumenta (DOM) je sučelje neovisno o više platformi i jeziku koje tretira HTML ili XML dokument kao strukturu stabla u kojoj je svaki čvor objekt koji predstavlja dio dokumenta. DOM predstavlja dokument s logičkim stablom. Svaka grana stabla završava čvorom, a svaki čvor sadrži objekte.